

УДК 316.65 : 316.46 : 32(477)

DOI <https://doi.org/10.30970/PS.2026.28.10>

ОБРАЗИ В. ЗЕЛЕНСЬКОГО ТА В. ЗАЛУЖНОГО У МАСОВІЙ ПОЛІТИЧНІЙ СВІДОМОСТІ ВІТЧИЗНЯНОЇ МОЛОДІ

Марина Дроздова

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

вул. Гетьмана Полуботка, 53, м. Чернігів, Україна, 14013

<https://orcid.org/0000-0002-1388-4955>

e-mail: drozdovam228@gmail.com

У статті описані результати онлайн-дослідження образів В. Зеленського та В. Залужного у політичній свідомості вітчизняної молоді. Дослідження проводилося у жовтні 2025 р. серед студентів (n=551 осіб) закладів вищої освіти з усіх основних регіонів України віком 17–35 років (середній вік – 19,5 р.). Більшість вибірки складала жінки. Як дослідницький інструментарій використовувалися: авторська анкета з елементами суб'єктивного шкалювання; шкала «патріотизму» з опитувальника «Громадянська ідентичність» І. Петровської; шкала популістських орієнтацій О. Резніка. Результати засвідчили існування у масовій політичній свідомості вітчизняної молоді загалом ідеалізованих, стереотипізованих образів чинного Президента України та колишнього Головнокомандувача ЗСУ. У структурі обох образів відносно найвищі показники отримано за шкалою патріотизму. Порівняно найнижчі показники щодо образу В. Зеленського зафіксовано за шкалою досвідченості, а в образі В. Залужного – за характеристикою привабливості. Найбільший розкид даних виявлено в оцінці образу В. Зеленського за шкалами: «викликає довіру», «чесний, принциповий», «самостійний/незалежний», а в оцінці образу В. Залужного – за шкалами: «викликає повагу в мене» та «викликає довіру». Виявлено відмінності у зв'язках структурних складових досліджуваних образів і демографічних та особистісних чинників. Зокрема, показано, що на оцінках образу В. Зеленського найбільшою мірою позначаються чинники патріотизму, статі та віку. Натомість регіон проживання взагалі не позначається, а рівень популізму майже не позначається на уявленнях про Президента України. Образ В. Залужного найбільшою мірою обумовлений рівнем патріотизму та мовою спілкування і взагалі не пов'язаний зі статтю, віком та майже не пов'язаний з регіоном проживання та рівнем популізму.

Ключові слова: образ, уявлення, політична свідомість, молодь, В. Зеленський, В. Залужний.

Постановка проблеми. Відомо, що в кризових соціальних умовах (у т.ч. війни) суттєво зростає роль політичних еліт. Це своєю чергою підвищує актуальність вивчення соціальних уявлень про представників останніх. Нині найбільш впливовими політичними постатями є діючий Президент України та особи, що брали або беруть безпосередню участь у воєнному керівництві. Серед них суттєво виділяється В. Залужний, який протягом 2021–2024 рр. займав посаду Головнокомандувача ЗСУ й донині не втратив своєї популярності та авторитету серед значної кількості населення України.

Дослідження, проведені Київським міжнародним інститутом соціології, розкривають динаміку довіри до Президента України. Зокрема, з'ясовано, що після початку повномасштабного вторгнення рівень довіри складав 90%, у грудні 2024 р. спостерігалось зниження його до 52%, на початку травня 2025 р. (у зв'язку з політикою нового Президента США Д. Трампа, підписанням Угоди про копалини та напередодні відновлення мирних

переговорів з Росією) відбулося зростання довіри до 74%, а на початку літа – нове зниження до 65%. У липні-серпні 2025 р. рівень довіри до Президента склав 58%, а недовіри – 35%. За регіональним чинником найбільше зниження довіри порівняно з початком червня 2025 р. спостерігалось на Заході (з 73% до 55%). Дещо менші зниження довіри фіксувалися на Півдні (з 61% до 55%) та на Сході (з 61% до 54%). Тоді як у Центрі рівень довіри з початком літа 2025 р. не змінився (61%). При цьому у всіх регіонах спостерігався позитивний баланс довіри-недовіри (більшість незалежно від регіону довіряли В. Зеленському). Чинник віку теж частково позначився на динаміці довіри до згаданого політичного лідера. Найбільше довіра знизилася серед молоді до 30 років (з 74% на початку літа до 59% у липні-серпні 2025 р.). Меншою мірою зниження рівня довіри простежується в інших вікових групах: з 62% до 55% серед 30-44 річних, з 61% до 56% серед 45-59 річних і з 65% до 62% серед 60+ річних. З-поміж причин недовіри до Президента називалися різні, але відносно найчастіше – незадоволення корупцією (переважно в країні / у владі) та війною [1].

Ряд досліджень засвідчили дещо більший рівень довіри до В. Залужного у порівнянні з В. Зеленським. Зокрема, опитування компанії «Перша рейтингова система» (2025 р.) показало, що В. Залужному однозначно / швидше довіряють 63,8% опитаних українців, тоді як рівень довіри до В. Зеленського склав 50,3%. При цьому серед молоді 18-29 рр. йому довіряють 52%. Цікаво, що якби тоді відбулися вибори Президента України, то в другому турі переміг би В. Залужний. За нього готові були проголосувати 42,6% українців, тоді як за В. Зеленського – 26,3%. У першому турі дещо лідирував би чинний Президент – за нього проголосувало б 30,3%, а за В. Залужного – 28,5% [2;3]. Дослідження КМІС, проведене в січні 2026 р., показало, що Президентіві довіряли 62%, не довіряли 34%, натомість В. Залужному – 72% і 21% відповідно [4].

Попри наявність цікавих соціологічних розвідок (які передусім стосуються рівня довіри до політичних лідерів), ґрунтовні психологічні дослідження соціальних уявлень про ключових політичних постатей сучасної України майже відсутні. Саме тому нашою **метою** стало вивчення образів В. Зеленського та В. Залужного, наявних у масовій політичній свідомості вітчизняної молоді.

Методика та процедура дослідження. Емпіричне дослідження проводилося протягом жовтня 2025 р. в онлайн-форматі за допомогою Google-forms. Загальну вибірку (n=551 особа) утворили студенти закладів вищої освіти з усіх основних регіонів України: «Захід» (n=234), «Центр» (n=114), «Північ» (n=98), «Схід» (n=55) та «Південь» (n=28) ¹. Більшість респондентів мешкала у 3 регіонах – Львівській (26,9%), Чернігівській (17,6%), м. Києві та Київській областях (14,1%). Незначна кількість опитаних (n=22) перебувала за межами України. Переважну більшість вибірки склали жінки (84,8%), що є типовим для більшості сучасних вітчизняних онлайн-опитувань; вік респондентів – від 17 до 35 років (у середньому 19,5 років). Мовою повсякденного спілкування більшість респондентів вказали українську (62,8%), тоді як білінгвами себе визначили 28,9%, а російськомовними – 8,3%.

Дослідницьким інструментарієм слугували: 1) авторська анкета з елементами суб'єктивного шкалювання (користуючися 7-бальною шкалою (де 1 – мінімальний, 7 – максимальний бал, 4 – щось середнє), респондентам пропонувалося дати оцінку В. Зеленському та В. Залужному за характеристиками (усього 21 шкала), що позначали зовнішність, стан здоров'я, соціальні, інтелектуально-ділові, емоційно-вольові та морально-етичні

¹ Використовувався наступний територіальний розподіл: «Північ» – Чернігівська та Сумська області; «Центр» – м. Київ та Київська, Житомирська, Вінницька, Кіровоградська, Хмельницька, Черкаська, Полтавська області; «Захід» – Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Волинська, Рівненська, Закарпатська, Черновицька області; «Схід» – Дніпропетровська, Харківська, Запорізька області; «Південь» – Херсонська, Одеська, Миколаївська області.

рис); 2) шкала «патріотизму» з опитувальника «Громадянська ідентичність» І. Петровської; 3) шкала популістських орієнтацій О. Резніка. Статистичний аналіз здійснювався за допомогою програми SPSS v23.

Отримані результати та їхній аналіз. Проаналізуємо отримані результати.

Таблиця 1

Результати емпіричного дослідження образу В. Зеленського

Характеристики	M ± SD	Статеві відмінності за U-критерієм	Кореляція з віком (за Спірменом)	Кореляція з рівнем патріотизму (за Спірменом)	Кореляція з рівнем популізму (за Спірменом)	Відмінності у мовних групах (за Н-критерієм)
Викликає повагу в мене	4,6 ± 1,8	p=0,045	-0,086*	0,308 **		p=0,036
Авторитетний (для інших)	4,6 ± 1,6	p=0,017	-0,088*	0,296 **		p=0,003
Привабливий	4,6 ± 1,7	p=0,045		0,267 **		
Розумний	4,8 ± 1,6			0,296**		
Досвідчений	4,0 ± 1,7			0,230**		
Вміє розв'язувати проблеми	4,2 ± 1,7			0,267**		p=0,002
Скромний	4,4 ± 1,7			0,171**	0,084*	
Доброзичливий	5,1 ± 1,6	p=0,047	-0,090*	0,307**		
Відповідальний	4,9 ± 1,7			0,298**		
Викликає довіру	4,5 ± 1,9	p=0,019	-0,087*	0,287**		
Чесний, принциповий	4,5 ± 1,8	p=0,009	-0,088*	0,293**		
Врівноважений	5,0 ± 1,7	p=0,042		0,281**		
Працелюбний	5,1 ± 1,6	p=0,018		0,291**		
Поважає інших	5,2 ± 1,7	p=0,012	-0,121**	0,298**		
Сміливий	5,4 ± 1,7			0,276**		
Справедливий	4,7 ± 1,7		-0,102*	0,312**		p=0,023
Вихований	5,3 ± 1,6	p=0,008		0,308**		
Сильний	5,0 ± 1,7			0,298**		
Здоровий	5,0 ± 1,6			0,276**		
Самостійний/незалежний	4,4 ± 1,8			0,267**	0,101*	
Патріот своєї країни	5,5 ± 1,7		-0,091*	0,287**		

Образ В. Зеленського. Згідно з даними у таблиці 1, образ Президента досліджувані оцінили позитивно (переважно вище середніх значень). Це засвідчує певну ідеалізацію політика молоддю, наділення його позитивним «ефектом ореолу» (нагадаємо, що дослідження проводилося до відомого корупційного скандалу «Міндічгейт»). Найнижчий, у порівнянні з іншими, показник отримано за шкалою досвідченості, що може пояснюватися відносно молодим віком чинного Президента та його приходом до влади з далекої від політики сфери (шоу-бізнесу). Натомість найвище респонденти оцінили рівень патріотизму В. Зеленського. Останнє не викликає запитань на тлі довготривалої

російсько-української війни, у якій Президент демонструє роль активного та послідовного захисника інтересів нашої держави. Аналіз стандартних відхилень показав найбільші розходження в результатах за шкалами: «викликає довіру», «чесний, принциповий», «самостійний/незалежний». Можливо, частина досліджуваних керується стереотипізованими негативними уявленнями про політиків, за якими представникам влади довіряти не можна, адже політика – «брудна справа». Оцінка рівня самостійності Зеленського, з одного боку, зумовлена відомими фактами його протистояння тискові Д. Трампа та окремих європейських проросійськи налаштованих політиків; з іншого – він може уявлятися залежним від політичної, фінансової та воєнної допомоги Заходу.

Результати продемонстрували зумовленість ряду структурних складових образу Президента демографічними та особистісними чинниками. Зокрема, зафіксовано статистично достовірні відмінності (за U-критерієм) між **статтю** опитаних і наступними шкалами: «викликає повагу у мене», «авторитетний (для інших)», «привабливий», «доброзичливий», «викликає довіру», «чесний, принциповий», «врівноважений», «працелюбний», «поважає інших», «вихований». Наголосимо, що за всіма згаданими характеристиками дещо вищі оцінки давали жінки. Гадаємо, що це пояснюється їхньою більшою емоційністю та меншою критичністю, сприйняттям В. Зеленського як симпатичного чоловіка, щодо якого спрацьовує позитивний гало-ефект.

З **чинником віку** (згідно з даними кореляційного аналізу за Спірменом) виявилися пов'язаними оцінки: «викликає повагу у мене», «авторитетний (для інших)», «доброзичливий», «викликає довіру», «чесний, принциповий», «поважає інших», «справедливий», «патріот своєї країни». Усі отримані статистично вірогідні кореляції є обернено пропорційними. Мабуть, більший життєвий досвід (наявний у старших респондентів) сприяє критичнішим оцінкам морально-етичних і соціальних характеристик В. Зеленського.

Статистично вірогідні позитивні кореляції за Спірменом отримано між усіма складовими образу Президента України та **рівнем патріотизму** досліджуваної молоді. Законірно, що особи з високим рівнем патріотизму ідеалізують символи держави, у т.ч. її політичного лідера, наділяючи його позитивними рисами.

Також зафіксовано статистично вірогідні прямо пропорційні кореляції між **рівнем популярності** опитаних і оцінкою скромності й незалежності Президента. Ці результати, з нашого погляду, можуть бути зумовлені передвиборчим позиціонуванням себе В. Зеленським як вихідця з «простого народу», який до певного часу не мав нічого спільного з «брудною політикою», «нечесними політиками». Дотепер його імідж будується на «пронародній» орієнтації та незалежній від тіньової сторони влади поведінці, де скромність «прикрашає».

За Н-критерієм Краскела-Волліса отримано статистично вірогідні відмінності між **мовою спілкування** респондентів і такими шкалами образу політичного лідера як: «викликає повагу в мене», «авторитетний (для інших)», «вміє розв'язувати проблеми», «справедливий». Зазначимо, що найбільш критичні оцінки (порівняно з іншими групами) за усіма означеними складовими образу давали російськомовні респонденти. Можливо, вони менш патріотично налаштовані, а тому виступають радше не за війну з росією, а за мирні переговори, внаслідок яких ця війна припиниться. Найменш критичні оцінки за шкалами «авторитетний (для інших)», «вміє розв'язувати проблеми», «справедливий» давала україномовна молодь. Ці результати постають кардинально протилежними до російськомовної вибірки, а отже, цілком логічними. Характеристику «викликає повагу в мене» найпозитивніше оцінили білінгви. Ймовірно, це є наслідком впливу «російськомовного минулого» В. Зеленського (проходження шляху від російськомовного мешканця України до білінгва, а потім – до україномовного політичного лідера).

У **регіональних групах** жодних статистично вірогідних відмінностей (за Н-критерієм) в оцінках складових досліджуваного образу не отримано. Отже, можемо констатувати поширеність стереотипних, ідеалізованих уявлень про В. Зеленського серед студентів незалежно від регіону України.

Таблиця 2

Результати емпіричного дослідження образу В. Залужного

Характеристики	M ± SD	Кореляція з рівнем патріотизму (за Спірменом)	Кореляція з рівнем популізму (за Спірменом)	Відмінності у мовних групах (за Н-критерієм)	Регіональні відмінності (за Н-критерієм)
Викликає повагу в мене	5,0 ± 1,7	0,284 **		p=0,001	
Авторитетний (для інших)	5,1 ± 1,6	0,262 **		p=0,003	
Привабливий	4,2 ± 1,6	0,225 **		p=0,020	
Розумний	5,1 ± 1,6	0,300 **		p=0,001	
Досвідчений	5,3 ± 1,6	0,264 **		p=0,003	
Вміє розв'язувати проблеми	5,0 ± 1,6	0,279 **		p=0,001	p=0,026
Скромний	4,4 ± 1,6	0,251 **		p=0,001	
Доброзичливий	4,8 ± 1,5	0,309 **		p=0,001	
Відповідальний	5,1 ± 1,6	0,303 **		p=0,007	p=0,045
Викликає довіру	4,9 ± 1,7	0,298 **		p=0,001	
Чесний, принциповий	4,8 ± 1,6	0,317 **		p=0,001	
Врівноважений	5,0 ± 1,5	0,313 **		p=0,017	
Працелюбний	5,1 ± 1,6	0,302 **		p=0,008	
Поважає інших	5,0 ± 1,6	0,315 **		p=0,002	p=0,049
Сміливий	5,2 ± 1,6	0,285 **		p=0,005	
Справедливий	4,9 ± 1,6	0,336 **		p=0,001	
Вихований	5,1 ± 1,5	0,336 **		p=0,001	
Сильний	5,2 ± 1,6	0,282 **		p=0,008	
Здоровий	5,1 ± 1,5	0,270 **		p=0,004	
Самостійний/незалежний	4,8 ± 1,6	0,289 **	0,098 *	p=0,017	
Патріот своєї країни	5,5 ± 1,6	0,322 **		p=0,003	

Образ В. Залужного. За результатами дослідження (див. таблицю 2), образ колишнього Головнокомандувача ЗСУ опитані оцінили позитивно (переважно вище середніх значень). Отже, як і у випадку з В. Зеленським, йдеться про певну ідеалізацію та стереотипізацію. Найнижчий показник у порівнянні з іншими отримано за шкалою привабливості, натомість найвищий – за рівнем патріотизму. Мабуть, молоді жінки (які складали більшість досліджуваних) мають інші стандарти чоловічої краси, ближчі до голлівудських красенів-мачо. З іншого боку, діяльність генерала (особливо на початку повномасштабного вторгнення) не залишає жодних сумнівів у його патріотизмові. Цікаво, що найменш однотайними респонденти були в оцінках за шкалами «викликає повагу в мене» та «викликає довіру». Можливо, це пов'язано зі штучним та однобічним стереотипом,

сконструйованим вітчизняними мас-медіа («генерал-герой», якого реально мало хто знає як людину), внаслідок чого робити більш-менш об'єктивні висновки про нього багатьом важко.

Отримані дані засвідчили зумовленість ряду структурних складових образу В. Залужного особистісними чинниками. Зокрема, статистично вірогідні позитивні кореляції за Спірменом зафіксовано між усіма складовими образу генерала та **рівнем патріотизму** досліджуваних. Такі результати ми пояснюємо дією механізму ідентифікації – патріотично налаштовані студенти ідеалізують військового-патріота, приписуючи йому позитивні особистісні властивості.

Рівень популізму практично не позначився на уявленнях про В. Залужного. Отримано лише одну статистично вірогідну прямо пропорційну кореляцію між **популізмом** респондентів та оцінкою його самостійності (незалежності). Ймовірно, популістів приваблює досить рішуча, смілива, часом нонконформістська військова стратегія генерала, його здатність відстояти свою думку у веденні війни перед вищим політичним керівництвом.

За Н-критерієм Краскела-Волліса зафіксовано статистично вірогідні відмінності між **мовою спілкування** респондентів і усіма шкалами образу колишнього Головнокомандувача ЗСУ. При цьому найбільш критичні оцінки (порівняно з іншими групами) за усіма означеними складовими образу давали російськомовні респонденти. Напевно, це закономірний наслідок колишньої діяльності В. Залужного, який очолював активні бойові дії з росією. У цьому контексті цілком очікуваним є те, що найпозитивніше оцінювали зазначений образ україномовні опитані.

У **регіональних групах** статистично вірогідні відмінності (за Н-критерієм) в оцінках складових досліджуваного образу отримано стосовно шкал: «вміє розв'язувати проблеми», «відповідальний» та «поважає інших». Цікаво, що найпозитивніші оцінки давали мешканці Центру, а найнегативніші – Сходу. Ці результати узгоджуються з попередніми – на Сході живе значна кількість російськомовного населення, гіпотетично критичніше налаштованого щодо війни (а в Центральній Україні – навпаки).

Порівняння образів В. Зеленського та В. Залужного. Отримані дані засвідчили схожість в оцінках структурних складових образів Президента України та колишнього Головнокомандувача ЗСУ. Обидва лідери сприймаються досить ідеалізовано, стереотипно, переважно на рівні вище середніх значень. А за діловими характеристиками («досвідчений», «вміє розв'язувати проблеми») В. Залужного оцінюють навіть дещо вище (адже політичних лідерів традиційно сприймають критичніше). Найбільший розкид даних в обох випадках зафіксовано щодо шкали «викликає довіру». Також відносно образу В. Зеленського найменш однастайними респонденти були в уявленнях про його чесність, принциповість, самостійність, а щодо образу В. Залужного – в оцінках за характеристикою «викликає повагу в мене».

Існують відмінності у зв'язках структурних складових досліджуваних образів і демографічних та особистісних чинників. Наприклад, уявлення про В. Залужного, на відміну від В. Зеленського, не зумовлені статтю та віком. Образ Президента виявився зовсім не пов'язаним з регіоном проживання респондентів (в образі В.Залужного виявлено лише кілька таких статистично вірогідних відмінностей за шкалами: «вміє розв'язувати проблеми», «відповідальний», «поважає інших»). Отже, констатуємо факт досить високої популярності обох постатей серед молодих громадян з різних регіонів України. Чинник популізму позначається на уявленнях лише про поодинокі складові образів (шкала «самостійний/незалежний» у випадку обох образів, шкала «скромний» – в образі В. Зеленського). Мабуть, популістам важливо бачити політичним лідером «простого хлопця», вихідця з народу, який не оглядається на інших представників традиційного політикуму.

Чинник патріотизму виявився пов'язаним з усіма складовими досліджуваних образів (в обох випадках виявлено прямо пропорційні статистично вірогідні кореляції). Натомість зафіксовано суттєві відмінності щодо мовного чинника. Останній корелює з усіма складовими образу В. Залужного і лише з окремими шкалами («викликає повагу в мене», «авторитетний (для інших)», «вміє розв'язувати проблеми», «справедливий») образу В. Зеленського. Російськомовні громадяни дещо менш позитивно оцінювали характеристики обох лідерів. Україномовна молодь давала загалом найменш критичні оцінки складовим обох образів.

Висновки. Отримані результати дозволяють підсумувати:

1. У масовій політичній свідомості вітчизняної молоді існують загалом ідеалізовані, стереотипізовані образи В. Зеленського та В. Залужного. При цьому відносно найвищі показники отримано за оцінкою їхнього патріотизму. Порівняно найнижчий результат у структурі образу Президента України зафіксовано за шкалою досвідченості, а щодо образу В. Залужного – за характеристикою привабливості. Найменш одностайно постать Президента оцінена молодими громадянами за шкалами: «викликає довіру», «чесний, принциповий», «самостійний/незалежний», а постать колишнього Головнокомандувача ЗСУ – за шкалами: «викликає повагу в мене» та «викликає довіру».

2. Виявлено відмінності у зв'язках структурних складових досліджуваних образів і демографічних та особистісних чинників. На оцінках образу В. Зеленського найбільшою мірою позначаються чинники патріотизму (зафіксовано прямо пропорційні статистично вірогідні зв'язки з усіма шкалами), статі (отримано майже половину статистично вірогідних прямих кореляцій; з'ясовано, що жінки позитивніше оцінювали Президента) та віку (8 обернено пропорційних статистично вірогідних зв'язків із 21). Натомість ці уявлення зовсім не зумовлені регіоном проживання та майже не зумовлені (зв'язки виявлено на рівні поодиноких рис) рівнем популізму опитаних. Образ В. Залужного найбільшою мірою обумовлений рівнем патріотизму (статистично вірогідні позитивні кореляції отримано за всіма складовими) та мовою спілкування (статистично достовірні відмінності виявлено за всіма шкалами) і взагалі не пов'язаний (стать, вік) або майже не пов'язаний (регіон проживання) з указаними соціодемографічними чинниками та рівнем популізму (стосовно останнього виявлено лише одну статистично вірогідну прямо пропорційну кореляцію зі шкалою «самостійний/незалежний»).

Перспективи подальших досліджень полягають у відстеженні динаміки досліджуваних образів, вивченні їхнього зв'язку з іншими демографічними (професійний статус – військові/цивільні) індивідуально- (ціннісні орієнтації) та соціально-психологічними (схильність до соціального домінування, авторитаризм) чинниками, значущими у політичному контексті.

Список використаної літератури

1. Динаміка довіри Президенту В. Зеленському в 2019 – 2025 роках: прес-реліз KMIC (2025). URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1542&page=1>.
2. Залужний, Буданов, Зеленський: кому найбільше довіряють українці (2025). URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/zaluzhniy-budanov-zelenskiy-komu-naybilshe-1760364525.html>
3. Зеленський, Залужний чи Буданов: соціологи назвали ймовірного переможця наступних виборів президента України (2025). URL: <https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/zelenskij-zaluzhniy-chi-budanov-sotsiologi-nazvali-jmovirnogo-peremozhtsya-nastupnih-viboriv-prezidenta-ukraini.htm>
4. Рівень довіри до публічних діячів України: прес-реліз KMIC (2026). URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1580&page=1>

IMAGES OF VOLODYMYR ZELENSKY AND VALERII ZALUZHNYI IN THE MASS POLITICAL CONSCIOUSNESS OF UKRAINIAN YOUTH

Maryna Drozdova

T. H. Shevcheko National University "Chernihiv Colehium"
53, Hetmana Polubotka St., Chernihiv, Ukraine, 14013
<https://orcid.org/0000-0002-1388-4955>
e-mail: drozdovam228@gmail.com

The article presents the results of an online study examining the images of Volodymyr Zelenskyy and Valerii Zaluzhnyi in the political consciousness of Ukrainian youth. The study was conducted in October 2025 among university students ($n = 551$) from higher education institutions across all major regions of Ukraine, aged 17–35 years (mean age = 19.5). The majority of the sample consisted of women. The research instruments included an author-designed questionnaire incorporating elements of subjective scaling, the 'patriotism' scale from the 'Civic Identity' questionnaire by I. Petrovska, and O. Reznik's scale of populist orientations. The results indicate the presence of generally idealized and stereotyped images of the current President of Ukraine and the former Commander-in-Chief of the Armed Forces of Ukraine in the mass political consciousness of Ukrainian youth. Within the structure of both images, the highest scores were obtained on the patriotism scale. Comparatively, the lowest scores for the image of Volodymyr Zelenskyy were recorded on the experience scale, whereas for the image of Valerii Zaluzhnyi they were observed on the attractiveness scale. The greatest variation in responses was found in assessments of Volodymyr Zelenskyy's image on the scales 'inspires trust', 'honest, principled', and 'independent', and in assessments of Valerii Zaluzhnyi's image on the scales 'commands my respect' and 'inspires trust'. Differences were identified in the relationships between the structural components of the studied images and demographic as well as personal factors. In particular, evaluations of Volodymyr Zelenskyy's image were found to be most strongly influenced by patriotism, gender, and age. In contrast, region of residence had virtually no influence, and the level of populism had almost no effect on perceptions of the President of Ukraine. Perceptions of Valerii Zaluzhnyi were most strongly influenced by the level of patriotism and the language of communication, were unrelated to gender or age, and showed minimal association with region of residence and level of populism.

Key words: image, representations, political consciousness, youth, Volodymyr Zelenskyy, Valerii Zaluzhnyi.

Дата першого надходження статті до видання: 03.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 04.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 12.10.2026